

59 אוכלים [מדין 'שומר'], ולא מצטרפים לטמא טומאת נבלות. ומוסיפה
 60 משנתנו שעורות רכים דינם כבשר שמטמאים ומצטרפים לכזית
 61 לטומאת נבלה וטומאת מת, ומבארת מה הם הדברים שעורותיהם
 62 רכים: אלו שעורותיהן רכים וראויים לאכילה, ולכך הם מטמאים
 63 כמו שבשן מטמא, עור האדם, ועור חזיר של ישוב שרך ואוכלים
 64 אותו. רבי יהודה אומר, אף עור חזיר הקר מטמא, שאף עור בכזו
 65 רמת קושי נחשב רך.
 66 ועור חמרת - דבשת, שהוא מקום טענת המשא, של גמל הרבה,
 67 כלומר, כשהדבשת עדיין רכה, ועור הראש של עגל הרך, ועור של
 68 מקום הפרסות, כלומר, במקום שנהגים לחתוך את רגלי הבהמה,
 69 ועור בית הבושת - בית הרחם של נקבה, ועור השליל - עור של
 70 עובר שבתוך מני אמו, ועור של תחת האליה - עור הזנב שמתחת
 71 לאליה, ועור האניקה והפח והלמאה והחומט, כל אלו עורותיהם
 72 רכים. רבי יהודה אומר, עור הלמאה נדון פער החולדה ואינו
 73 מטמא.
 74 וכולן כל העורות הרכים, כשעברן ועשה מהם עורות, או שהילך
 75 בהן - ששטחם על הארץ כדי לדרוס עליהם והלך על גבם כדי
 76 שיעור עבודה, נחשב כעיבוד במקצת, והחורין ככל העורות, חוץ
 77 מעור האדם שאף כשעיבדו מטמא, משום גזרת חכמים כדי שיקברו
 78 אותו ולא יעשו משרו שחיים.
 79 רבי יוחנן בן נורי אומר, כל השמונה שרצים שמנויים בתורה יש
 80 להן עורות ואין עורם מטמא כמו בשרם:

גמרא

81 מבארת הגמרא את הדין שעור האדם מטמא כמו בשר: אמר עולא,
 82 דבר תורה עור אדם פהור שעורו קשה, ומה פועם אמרו חכמים
 83 שטמא, נזירה שפא יעשה אדם מהעורות של אביו ואמו לאחר
 84 פטירתם שמיחין למיטה או לכסא כדי לשבת עליהם.
 85 ואיכא דמתני לה - ויש ששנו את דברי עולא איפא של המשנה,
 86 שכתבה וכולן כל העורות הרכים שטמאים כשעברן או שהילך
 87 בהן - על גבם כדי שיעור עבודה פהורין כיון שנחשבים עורות, חוץ
 88 מעור אדם. אמר עולא, דבר תורה אף עור אדם לאחר שעברו
 89 פהור, ומה פועם אמרו חכמים שנשאר טמא, נזירה שפא יעשה
 90 אדם עורות אביו ואמו שמיחין למיטה או לכסא, לכך גזרו שאף
 91 כשעיבדו מטמא. מבארת הגמרא ההבדל בין הלשונות, מאן דמתני
 92 לה - מי ששנה את דברי עולא ארישא, שעור אדם מטמא רק מגזרת
 93 חכמים, כל שכן איפא, שלאחר שעבדו את העור, מטמא עור
 94 אדם רק מגזרת חכמים. ומאן דמתני את דברי עולא איפא
 95 שכשעיבדו מטמא רק מגזרת חכמים, אבל ארישא בעור אדם שלא
 96 עיבדו, יסבור שהשומא היא מדאורייתא, שעורו רך;
 97 שנינו במשנה: ועור חזיר [וכו'] של ישוב, רבי יהודה אומר אף עור
 98 חזיר הבר. מבארת הגמרא את מחלוקתם: במאי קמפלגי, מהי
 99 סברת מחלוקתם. מר סבר תנא קמא סבר האי עור חזיר הבר אשון
 100 - קשה, ולכך אינו מטמא, והאי עור חזיר הישוב רכיף - רך, ולכך
 101 מטמא, ומר ורבי יהודה סבר האי עור חזיר הבר נמי רכיף -
 102 גם כן נחשב רך, אף שעבה הוא יותר מעור חזיר של ישוב, ולכך
 103 מטמא כבשרו;
 104 שנינו במשנה: עור חמרת של גמל הרבה. מבארת הגמרא מהו גמל
 105 הרכה: וכמה השיעור של גמל הרבה. אמר עולא אמר רבי יהושע
 106 בן לוי, כל זמן שלא מענה הגמל על גבה משא. מסתפקת הגמרא
 107 מה נכלל בשיעור 'כל זמן שלא טענה':
 108 מבררת הגמרא: בעי רבי ירמיה, מה הדין כשהגיע זמנה של הגמל
 109 בגיל שיש בכוחה לטעון, ולא מענה עדיין, מהו, האם בטעינת
 110 המשא מתקשה עורה ולכך כשלא טענה מטמאה, או כשמגיעה לזמן
 111 שיכולה לטעון מתקשה עורה ואף שלא טענה לא מטמאה. בעי
 112 אביי, כשלא היע זמנה עדיין לטעון אבל ופענה כבר, מהו, האם
 113 בטעינת המשא מתקשה עורה ואינה מטמאה, או שמא אינו מתקשה
 114 אלא כשמגיע הזמן שיכולה לטעון, וקודם לזמן זה מטמאה, תיקו.
 115 מבררת הגמרא: יתיב - ישב ריש לקיש וקמיבעיא ליה פה - מהו
 116 המשך בעמוד קי

1 ומקשה הגמרא: אליכא דמאן - לפי איזה תנא אמר רב הונא דין זה,
 2 הרי נחלקו בזה רבי ישמעאל ורבי עקיבא להלן (קבר) במשנה, אי
 3 אמרו רב הונא אליכא דרבי ישמעאל אם כן קשה, האמר רבי
 4 ישמעאל ששני חצאי זיתים של נבילה שישנו על גבי העור לא מכביל
 5 עור - אין העור מבטלן ומטמאים במשא, ואי אמר רב הונא דין זה
 6 אליכא דרבי עקיבא, פשיטא הוא דין זה, דהאמר רבי עקיבא
 7 בפירוש במשנה (ש) שמכביל עור ואינם מטמאים כלל, ולמה הוצרך
 8 רב הונא להשמיענו כן.
 9 מתרצת הגמרא: לעולם אפילו אליכא דרבי ישמעאל אמר רב הונא
 10 כן, ולא תקשה לך הרי רבי ישמעאל אמר שאין העור מבטלן, דכי
 11 אמר רבי ישמעאל ששני חצאי זיתים לא מכביל עור, הני מילי
 12 בבשר שעל גבי העור שפלטתו היה - כשנפלט הבשר על ידי חיה,
 13 שנעשה שלא מדעת, אבל בשר שעל גבי העור שפלטתו הספין
 14 בשעת הפשט, כיון שעשהו מדעת, מודה רבי ישמעאל דכביל,
 15 ובאופן זה מדבר רב הונא.
 16 הגמרא מקשה על פירוש זה בדברי רב הונא מדברי רב הונא עצמו
 17 במקום אחר: תא שמע, שנינו במשנה (לעיל קפ), רבי יהודה אומר,
 18 האלל - חתיכות קטנות של בשר נבילה שנשארו דבוקים לעור
 19 בשעת הפשטה הפכונום - הנאסף למקום אחד, אם יש פות מן
 20 האלל פמקום אחד, הרי זה הוא חשוב כבשר נבילה, ותיביין עליו
 21 משום נבילה. ושנינו על זה בגמרא (לעיל), אמר רב הונא, מה
 22 שמחייב רבי יהודה, והוא - היינו דווקא כשפכו הוא בעצמו, שאז
 23 החשיבו וגילה דעתו שלא ביטלו מתחילה, אבל אם נתכנס מאליו
 24 שלא במתכוון, מודה רבי יהודה שאין חייבים עליו. ומדברי רב הונא
 25 שהעמיד את דברי רבי יהודה כשכנסו, מבואר שמדובר כאן שפלט
 26 הסכין פחות מכזית בשר בשנים ושלשה מקומות, ובכל זאת אם כינסו
 27 וגילה דעתו שלא ביטלו חייבים עליו, הרי שמבואר מדבריו, שדווקא
 28 אם ביטלן בכזית בטלים הם, אבל העור אינו מבטלן, שאם העור היה
 29 מבטלן, מאחר שכבר ביטלן העור מדין נבילה, לא היה חוזר עליהם
 30 שוב דין בשר נבילה אם כנסו.
 31 ומבארת הגמרא את הקשיא: אי אמרת בשלמא שבשר שפלטתו
 32 הספין, לרבי ישמעאל דתני לה - אין העור מבטלן, מובן הדבר
 33 שרב הונא שהעמיד את דברי רבי יהודה כשהזית היה מתחילה
 34 מחולק לחצאין, ובכל זאת סובר רבי יהודה שאין העור מבטלן, הוא
 35 דאמר דרבי ישמעאל, ורבנן שחולקים על רבי יהודה סוברים כרבי
 36 עקיבא, אלא אי אמרת שבשר שפלטתו הספין גם לרבי ישמעאל
 37 כבטל, - העור מבטלן, רב הונא שהעמיד את דברי רבי יהודה
 38 כשהזית בשר היה מתחילה מחולק לחצאין ובכל זאת סובר רבי
 39 יהודה שאין העור מבטלן, דאמר במאן.
 40 הגמרא חוזרת בה מפירוש הקודם בדברי רב הונא ומיישבת את
 41 הקשיא לעיל (אליכא דמאן) באופן אחר. מתרצת הגמרא: אלא
 42 לעולם גם בשני חצאי זיתים שעל גבי העור שפלטתו הספין, לרבי
 43 ישמעאל לא כביל, ורב הונא דאמר לעיל שהעור מבטלן, כשיטת
 44 רבי עקיבא אמר כן.
 45 ומקשה הגמרא: אם רב הונא אמר את דבריו לפי רבי עקיבא, פשיטא
 46 הוא דין זה, שהרי שנינו במשנה בפירוש שלדעת רבי עקיבא העור
 47 מבטלן. משיבה הגמרא: מהו דתימא, כי קאמר רבי עקיבא שהבשר
 48 בטל לגבי העור, הני מילי בבשר שפלטתו הספין מדעתו, ומשום
 49 שהוא ביטלו, אבל בשר שפלטתו היה שלא מדעתו, הייתי אומר
 50 שלא כביל, קא משמע לן רב הונא שאין הדבר כן, אלא מטמא
 51 דרבי עקיבא שסובר שאינו מטמא הוא מפני שהעור מכבילן, ואם
 52 כן לא שניא אם פלט היה את הבשר ולא שניא אם פלט הספין את
 53 הבשר, וברךתני בסיפא של המשנה 'מפני מה רבי עקיבא מטהר
 54 בעור מפני שהעור מכבילן', כלומר, ממה שנקט 'מפני שהעור
 55 מבטלן' ולא נקט 'מפני שביטלן' משמע מדבריו שענין הביטול הוא
 56 מחמת העור, ואף אם לא בטלן הוא, בכל זאת העור מבטלן.

משנה

המשנה הקודמת (לעיל קפ) ביארה שעורות מצטרפים לטמא טומאת

המשך ביאור למס' חולין ליום רביעי עמ' א

14 ארץ ישראל, כשחידש לו רבי ישמעאל בר אבא שיעור גמל הרכה,
15 אמר לו שישב מולו, לְחִסְדֵי דְבָבָל – החסידים שבבל, שרבי זירא
16 שהיה מחסידי בבל, כשחזר רבין בר חיננא ואמר לו את שיעורו של
17 גמל הרכה, אמר לו שיש לו חידוש אחד וחוזר ואומר אותו כל הזמן.
18 שנינו במשנה: וְעוֹר הָרֹאשׁ וְכוּ' של עגל הרך. מבררת הגמרא מהו
19 שיעורו של עגל הרך: וְכַמָּה הוּא שיעורו שנחשב עֵגֶל הָרֶךְ. עוֹלָא
20 אָמַר עגל בֶּן שָׁנָתוֹ, ללידתו נחשב רך. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר בֶּן זָמַן
21 שֶׁהַעֲגֵל יוֹנֵק הוּא נחשב רך.
22 אֵיבְעֵיָא לְהוּ, הֵיכִי קָאָמַר – כיצד סובר עוֹלָא, האם כוונתו דווקא
23 כשהוא בֶּן שָׁנָתוֹ וְהוּא שְׂיוֹנֵק, כלומר, באופן שמלבד היותו בן שנה
24 הוא יונק רך, אבל לאחר שהפסיק לינק אף כשעדיין הוא בן שנתו, או
25 לאחר שעברה שנתו אף שעדיין יונק הוא, מתקשה עורו.

1 השיעור של גְּמַל הָרֶכָה. אָמַר לִיה רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל בַּר אָבָא לריש
2 לקיש, הָכִי – כך אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי בֶּן זָמַן שְׁלֹא טַעֲנָה משא.
3 אָמַר לִיה רִישׁ לְקִישׁ לרבי ישמעאל בר אבא, תֵּיב לְקַבְּלִי – שב מולי,
4 שאמרת לי דברי טעם וישר כחך. יְתִיב רַבִּי זִירָא וְקָמִיבְעֵיָא לִיה –
5 והיה מתקשה בְּמָה – מהו השיעור של גְּמַל הָרֶכָה. אָמַר לִיה רַבִּין
6 בַּר חִינְנָא לרבי זירא, הָכִי אָמַר עוֹלָא אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי, בֶּן
7 זָמַן שְׁלֹא טַעֲנָה משא.
8 מספרת הגמרא: הָיָה קָתְנֵי לָהּ – היה רבין חוזר ואומר לרבי זירא שוב
9 את אותו הדבר, אָמַר לִיה רַבִּי זִירָא, תְּדָא הָוִיא לָךְ – דבר חידוש
10 אחד היה לך וְאָמַרְתָּ אותו כבר, ומדוע אתה שונה אותו שוב
11 להראות את חכמתך.
12 אומרת על כך הגמרא: תָּא חַוִּי – בא ותראה מָה בֵּין תְּקִיפֵי אַרְעָא
13 דְיִשְׂרָאֵל – התקיפים שבארץ ישראל, שריש לקיש שהיה מתקיפי

59 מהו מקום עור בית הפרסות שמטמא: מאי – מהו המקום של בית
60 הפרסות שעורו רך.
61 רב אמר עור שעל בית הפרסות ממש, דהיינו על פרסת הרגל
62 למטה. רבי חנינא אמר כל העור שעל עצם השוק מהרובקה – ברך,
63 כלפי מטה, הנמכרת עם הראש, כלומר, שרגלים למוכרה עם
64 הראש, דהיינו כל העור שעל עצם השוק מהחבר ולמטה הוא רך.
65 נאמר בתורה (ויקרא יא כט-לא) לגבי טומאת שמונת השרצים, וזה לכם
66 הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלד והעכבר והדב למינהו. והאנקה
67 והחב והלטאה והחמט והתנשמת. אלה הטמאים לכם בכל השרץ
68 וגו'. מפסוקים אלו דורשת הברייתא, שיש עורות הטמאים כבשר,
69 ויש שאינם מטמאים כבשר. ונחלקו איזה מהם מטמאים.
70 שנינו במשנה: ועור האנקה דינו כבשר. מביאה הגמרא ברייתא
71 לבאר את דין המשנה: תני רבנן בברייתא, מכך שכתבה התורה (שם
72 פסוק לא) 'אלה הטמאים לכם בכל השרץ וכו', ולא כתבה 'אלה
73 טמאים לכם' בלא האות ה'א', כוונתה לרבות עורותיהן הריבים של
74 השרצים שמטמאים כבשרן. ויכול שנרבה שיטמאו אפילו את
75 העורות של בולן – כל שמונת השרצים שכתובים בפסוקים שקודם
76 הריבוי של 'הטמאים', ואף שאין עורם רך. תלמוד לומר מהמיעוט
77 שכתבה התורה 'אלה הטמאים לכם', שרק אלה מטמאים, וממעטים
78 את החולד והעכבר והצב שעורם קשה ואינם מטמאים כבשרם.
79 מקשה הגמרא: והא תיבת 'אלה' אכולהו בתיבי – על כל שמונת
80 השרצים המוזכרים בפסוקים שבמקום היא נאמרה שבהם העורות
81 יטמאו, ואף החולד והעכבר והצב.
82 מתרצת הגמרא: אמר רב, ממה שכתבה התורה תיבת 'למינהו' בסוף
83 הפסוק הראשון (פסוק כט), ללמד שהפסיק את הענין, שאותם השרצים
84 הכתובים קודם ה'למינהו', אינם אותו סוג עם הכתובים בפסוק השני
85 (פסוק ל) בסמיכות (שם פסוק לא) ל'אלה הטמאים לכם' שעורם מטמא
86 טומאת נבלות, שהמוזכרים בפסוק הראשון הם סוג אחר ולא מטמא
87 עורם כבשר. ולפיכך החולד והעכבר והצב שנאמרו בפסוק הראשון
88 אין עורם מטמא.
89 מקשה הגמרא: אם כן וליחשוב – שתחשיב במשנה ותמנה נמי
90 תנשמת הכתובה בפסוק השני (פסוק ל), שעורה יטמא כבשרה. אמר
91 רב שמואל בר יצחק, רב שתירץ שתיבת 'למינהו' הפסיק הענין,
92 תנא הוא ויכול לחלוק על דברי המשנה, ולכך חולק ותני – ושונה
93 תנשמת גם כן, שעורה מטמא כבשרה.
94 מקשה הגמרא: והא תנא דידן במשנה לא תני תנשמת, וכיצד הוא
95 דורש מהפסוק שדווקא ארבעה שרצים אלו עורותיהם כבשרם.
96 אמר רב ששת בריה ו-בנו) דרב אידי, תנא דידן קבר לה כשית
97 רבי יהודה במשנה, שעור הלטאה אינו מטמא כבשרה, משום דאזיל
98 בתר גישתא – שהולך אחר מישוש העור ביד, שאם העור עב שיש
99 בו ממשות שאפשר למשוש אינו מטמא, וסובר מסברא שבכל דבר
100 שהעור הוא רך ואין בו ממשות שאפשר למשוש הרי הוא כבשר, ואלו
101 השרצים שעורם עב ויש להם ממשות עור אין דינם כבשר. וסובר
102 התנא קמא של המשנה כשית רבי יהודה, שהולכים אחר מישוש
103 העור ביד, וכיון שעור התנשמת עב לפיכך אין דינו כבשר. ובגישתא
104 – ובמישוש דהלמאה קמפלגי תנא קמא ורבי יהודה. שית תנא
105 קמא, שבכזה עובי הוא נחשב כבשר, לפי שאין זה נחשב עור
106 שיכולים למשוש. ולשית רבי יהודה, אף בכזה מישוש נחשב
107 שיכולים למשוש, ואינו מטמא כבשרה:
108 שנינו במשנה: וכולן שיעבדן [וכו'] או שהילך בהן כדי עבודה
109 טהורין: מקשה הגמרא ממשע שרק כשיעבדו או הילך בהם אין –
110 כן, שביטל מתורת בשר, אבל אם לא הילך בהם, לא ביטלם
111 ומשמאים, אף כששטחם על הרצפה שידרסו על גבם, או שכרך אותם
112 על הרגל כדי לילך עמם. והא תני – והרי שנה רבי חייא, אוון של
113 חמוד שמטמאת, שטלאת עשה ממנה טלאי לחור שיש לו בקופתו
114 מהורה, שכיון שעשה בה מעשה זה ביטלה מדין בשר. ואף כשלא
115 הילך עליה כדי עבודה, אלא שייחד אותה לעור וביטל אותה מתורת
116 בשר נטהרת.

1 ואמר ליה רבי יוחנן, שנחשב עגל הרך כל זמן שיונק אפילו אחר
2 גיל שנה, ורבי יוחנן סובר שתלוי או בניקה או שהוא בן שנתו עורו
3 רך. או דלמא, עולא בן שנתו דווקא קאמר, שעורו רך וכן כשיונק
4 וכן כשאינו יונק, שהדבר תלוי רק בגילו, ואמר ליה רבי יוחנן,
5 שעורו רך רק כשיהיה בן שנתו והוא שיונק גם כן, ואו מטמא.
6 פושטת הגמרא: תא שמע מלשונו של רבי יוחנן שאמר כל זמן
7 שיונק, משמע שמוסיף על עולא הסובר שכדי להחשיב את עור
8 העגל רך צריך שיהיה בתוך שנתו וגם יונק, ואם איתא – ואם יש לנו
9 לומר שרבי יוחנן ממעט מדברי עולא, שאף בן שנתו אין עורו רך
10 אלא כשיונק, והוא שיונק מביעי ליה – היה צריך רבי יוחנן לנקוט,
11 כיון שמודה לעולא שיהיה בתוך שנתו ורק מצריך שאף יונק, שמע
12 מינה, שכדי להחשיב עור העגל רך, עולא מצריך שני תנאים גם
13 בתוך שנתו וגם שיונק, ורבי יוחנן חולק שבאחד מהם או שיונק או
14 בתוך שנתו, עורו רך.
15 מבארת הגמרא האם להלכה עור הראש של עגל הרך מטמא כדברי
16 המשנה: בעא מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן, עור הראש של עגל
17 הרך מהו שייטמא, האם עורו רך כבשרו ומטמא, או כיון שסופו של
18 העור להתקשות אינו מטמא. אמר ליה, אינו מטמא שאין עורו
19 נחשב רך. אמר ליה ריש לקיש, והרי לימדנו רבינו משנתנו
20 שכתבה אלו שעורותיהן כבשרן ואף עור הראש של עגל הרך
21 מטמא, ולשיתך הלכה כסתם משנה. אמר ליה רבי יוחנן, אל
22 תקנימיני – אל תכיעיטני ותקשה עלי ממשנה זו, כיון שבלשון יחיד
23 אני שונה אותה, כלומר, אני שונה שדברי המשנה הם רק לשית
24 אלעזר בן יהודה, אבל חכמים חולקים וסוברים שעור הראש אינו
25 מטמא.
26 מוכיחה הגמרא מברייתא: דתנא בברייתא, בדיני מחשבת פיגול
27 ופסול בקרבן. שהשושט קרבן וחשב באחת מארבע העבודות של
28 הקרבן מחשבת פיגול, שחישב על האכילה או הזריקה או ההקטרה
29 לעשותן שלא בזמנו או שלא במקומו, נפסל הקרבן ואסור לאכול את
30 בשרו. ואם חשב מחשבת 'חוי' לזמנו' האוכל כזית מהקרבן חייב כרת.
31 אולם אם חשב מחשבת 'חוי' למקומו' איך האוכל כזית חייב כרת.
32 כמו כן, הקרבן נפסל רק כשמחשב על עבודה שראויה להעשות בו
33 ובאותו חלק שחושב עליו, ולכן כשמחשב על הקטרה, מחשבתו
34 מפגלת רק אם חישב על דבר שדינו להקטיר על גבי מזבח. ומבארת
35 הברייתא שהשושט את קרבן העולה, וחשב מחשבת פיגול להקטיר
36 כזית מעור שנתת האלה הרך וראוי לאכילה חוי למקומו, פסול
37 הקרבן, שעור זה מומנת רכותו נחשב כבשר ודינו בהקטרה, ולפיכך
38 כשחישב עליו הרי זו מחשבת הראויה להעשות בו ונפסל, ואין בו
39 כרת, שבמחשבת פיגול של 'חוי' למקומו' לא חייבים כרת. ואם
40 חושב בשחיטה מחשבת פיגול שיקטיר חוי לזמנו, הקרבן פיגול
41 ותיביני עליו כרת, כלומר מי שמקטיר קרבן זה. אלא עור בן יהודה
42 איש אכילת אומר משום רבי יעקב, וכן היה רבי שמעון בן יהודה
43 איש כפר עיכום אומר משום רבי שמעון שאחד עור של בית
44 הפרסות, ואחד עור הראש של עגל הרך, ואחד עור של תחת
45 האלה, וכן כל הדברים הנוספים שמינו חכמים במשנה לנבי
46 טומאה של נבלות וטומאת מת שעורותיהן מטמאים כבשרן, אף הם
47 דינם לגבי פסול פיגול כמו הבשר.
48 מפסיקה הגמרא באמצע הברייתא ומבארת כוונתה: מה שאמרה
49 הברייתא 'כל שמונו חכמים' במשנתנו לגבי טומאה, להביא – בא
50 לרבות אף עור של בית הבושט שלא הזכירה הברייתא, דינו כבשר
51 שבהקטרה ומפגלים בו במחשבת 'חוי' למקומו' או 'חוי' לזמנו'.
52 ממשכה הברייתא: העורות שהוסיפו החולקים על תנא קמא,
53 במחשבת חוי למקומו הקרבן פסול, ואין בו כרת באכילתו, אולם
54 אם פיגלם במחשבת חוי לזמנו הקרבן פיגול ותיביני עליו כרת
55 באכילתו. ומוכיח רבי יוחנן מהברייתא, שמשנתנו רק כדעת אלעזר
56 בן יהודה שעור ראשו של עגל הרך נחשב כבשר, אבל חכמים
57 חולקים וסוברים שעורו נחשב קשה ואינו כבשר.
58 שנינו במשנה: ועור בית הפרסות רך ודינו כבשר. מבארת הגמרא

המשך ביאור למס' חולין ליום רביעי עמ' ב

10 **אָמְרוּ אֵלֶיךָ הַשְּׂעִיר לְגַבְלֵךְ שֶׁלֹּשׁ אֵת עֵיסַת בַּעַל הַבַּיִת**
11 **בְּטַהֲרָה וְנִטְמָאוּ כָלֶיךָ, שְׂצִרְיֶיךָ לִלְכַת לְטַבּוֹל אֵת כָּלֶיךָ כְּדֵי שֶׁהַעֵיסָה**
12 **תַּעֲשֶׂה בְּטַהֲרָה. וְאַף לְתַפְלָה כְּדֵי לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית הַכִּנְסַת לְהַתְּפַלֵּל**
13 **בְּמִנְיָן, וְלְנִטְמֵילַת יָדַיִם קֹדֶם הָאֲכִילָה, כְּדֵי לִלְכַת לְמִקּוֹם שֵׁשׁ בּו מַיִם,**
14 **צִרְיֶיךָ לִלְכַת לְדַבְּרִים אֱלֹו אֲרַבְּעַת מִיָּלִין, וְאִם רַחוּק יוֹתֵר מֵאַרְבַּעַה**
15 **מִיֵּל יִלוֹשׁ בְּטוֹמְאָה, וְכֵן יִתְּפַלֵּל בְּבֵיתוֹ, וְכֵן יִכּוֹל לְאֲכֹל בְּלֹא נִטְמֵילַת**
16 **יָדַיִם עַל יְדֵי שִׁיכְרוּךְ אֵת יָדָיו בְּמִפְּהָ.**
17 **הַגְּמָרָא מְבִיאָה גִירְסָא אַחֲרַת בְּמִימְרָא שֶׁהוֹבָאָה לְעֵיל: אָמַר רַב נַחֲמָן**
18 **בְּרַ יִצְחָק**

1 מתרצת הגמרא: שרק כשטלחה לעור על גבי כלי נטהר אף על גב
2 דלא הילף בו כדי עבודה, שכיון שנתנו טלאי לכלי, עשה בעור
3 מעשה וביטלו, אבל כשלא טלחה ולא עשה מעשה בעור, רק אם
4 הילף על גבי העור אין – כן, כלומר, ביטלו מתורת בשר ולא מטמא,
5 אבל לא הילף על גביו כדי עבודה לא ביטלו מתורת בשר ולא נטהר.
6 מבארת הגמרא מהו השיעור של הליכה לעיבוד: שואלת הגמרא,
7 כמה השיעור של כרי עבוד, שיהלכו על גביהם ויטהרו. משיבה
8 הגמרא, אמר רב הונא אמר רבי ינאי ארבעת מילין.
9 מביאה הגמרא מקומות נוספים שהשיעור ארבעה מיל: אמר רבי